Startdocument

V2621 Overzicht bestaande collectieve warmtesystemen

Beter begrip van de locaties, omvang en potentie van collectieve warmteoplossingen in Nederland

Het probleem

Er is geen compleet overzicht van bestaande collectieve warmtesystemen in Nederland. Naast het niet eenvoudig toegankelijk zijn van informatie over de fysieke ligging van warmteleidingen in de publieke ondergrond, mist ook een centrale koppeling met administratieve, technische en economische parameters zoals eigenaar/beheerder, aantal aansluitingen, capaciteit en temperatuurniveau.

Deze informatie belichaamt een stuk essentiële context voor het uitvoeren van publieke taken, zoals het kunnen voeren van regie op de lokale warmtetransitie door gemeentes, of het effectief kunnen beoordelen en beheren van verschillende subsidieaanvragen. Met de inwerkingtreding van de WCW en de WGIW zal een dergelijk (regionaal) totaaloverzicht van dit soort informatie alleen maar relevanter worden voor gemeenten, ministeries en uitvoeringsorganisaties als input voor beleidskeuzes, wijkstrategieën en andere wettelijke taken.

De oplossing

Het meeste van de gewenste data is al wel (gedeeltelijk) ergens beschikbaar, het gaat voornamelijk om de integratie en het ontsluiten van het geheel, en het opstellen van een 'workflow' om nieuwe gegevens in de toekomst geautomatiseerd bij elkaar te kunnen blijven voegen.

De trajecten van warmteleidingen in de openbare ruimte die onderdeel zijn van aangelegde warmtesystemen (incl. diameters en eigenaren) worden aangeleverd door marktpartijen aan het kadaster, en zijn daar (per locatie) opvraagbaar via KLIC. Het gehele overzicht van warmteleidingen in de openbare ruimte in Nederland zou idealiter als losse (periodiek geüpdatete) 'warmtedataset' beschikbaar gesteld worden aan overheidsinstanties.

Het maken van de koppeling van een GIS-polygonen laag van welke gebouwen aangesloten zijn op de leidingen is een stap die nog niet gemaakt is. Dit zou bijvoorbeeld door RVO opgepakt kunnen worden. Vanuit EZK wordt ook beoogd om een landelijk register voor warmtenetaansluitingen te hebben, dit sluit daar goed bij aan.

Een set aan eigenschappen van de bestaande (grotere) warmtenetten wordt nu jaarlijks uitgevraagd door RVO met een Excel format, en hierop wordt op 'vrijwillige basis' antwoord op gegeven door de marktpartijen. Er zou door RVO i.s.m. EZK/VRO en Energie Nederland gekeken kunnen worden in hoeverre dit kan worden uitgebreid/geoptimaliseerd (e.g. automatische verwerking) en eventueel verplicht gesteld kan worden. Mochten de 'extra' gegevens over de warmtenetten op korte termijn toch te moeilijk te verkrijgen/koppelen blijken, is alleen een overzicht van de leidingtrajecten plus basale details zoals de eigenaar/exploitant op kortere termijn ook al zeer waardevol.

Betrokken partijen

Projectleider: RVO
Partner: Kadaster, CBS
Gebruikers: EZK, RVO, uiteindelijk ook gemeenten en provincies, RES regio's

Output en deadline – wat levert het op en wanneer?

Gewenste output is één makkelijk deelbare en te gebruiken 'dataset' met beschikbare (basis)informatie over collectieve warmtesystemen in Nederland.

Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een (of meerdere) GIS bestand(en) (e.g. een WFS) zijn, waarbij locatiegegevens gekoppeld zijn aan de technische economische en administratieve attributen per warmtenet.

Het streven is om in de loop van 2026 met RVO, het kadaster en het CBS te inventariseren wat mogelijk is, en een werkproces vorm te gaan geven waarbij alle realistisch verzamelbare gegevens op een overzichtelijke manier gebundeld kunnen worden. Richting het einde van 2026 Q4 kan potentieel een eerste resultaat-iteratie gepresenteerd worden.

Doel is uiteindelijk om deze werkwijze dusdanig te stroomlijnen en te automatiseren, dat de dataset ook na afronding van het VIVET-project zelf up to date gehouden kan worden met de informatie van nieuwe warmtenetten.

Communicatie

In eerste instantie zou de informatie alleen beschikbaar gesteld kunnen worden aan overheidsorganisaties. Zo kan eventueel misbruik worden voorkomen. De noodzaak voor publiek brede communicatie is daardoor minder hoog. Er zou een nieuwsbericht over kunnen komen zonder dat de data openbaar gepubliceerd is. Echter kan er ook besloten worden om dit alleen direct naar de doelgroep te communiceren. Dat kan via een nieuwsbericht op bestaande kanalen specifiek voor de doelgroep zoals de VNG, IPO, Binnenlands Bestuur en het NPLW.

Mogelijke obstakels

- Mogelijk willen niet alle marktpartijen dat de ligging van hun leidingen in z'n totaliteit 'openbaar' gepubliceerd wordt, al is deze data nu dus zoals gezegd ook al 'los' via het kadaster beschikbaar.
- Het niet binnen korte termijn al kunnen verzamelen van de data en een lage datakwaliteit

No Go's – Niet doen

Wat betreft de gegevens van de locaties van de warmteleidingen is het essentieel dat het kadaster hierin kan faciliteren. Als dit (om wat voor reden dan ook) niet mogelijk blijkt, is dat een duidelijke no go.

Wat betreft de gegevens van de warmtenetten: dit project gaat geen nieuwe zeer uitgebreide uitvragen aan warmtebedrijven organiseren. Data verzameling en verwerking moet periodiek en structureel georganiseerd zijn zodat de kwaliteit van het overzicht langjarig geborgd is.

Ook zullen de economische, administratieve en technische kenmerken van de collectieve warmtesystemen beperkt blijven tot de 'quick wins'. Hiermee worden de eigenschappen bedoeld die een makkelijke beschikbaarheid en gevoeligheid hebben. Zowel qua privacy als qua technisch detailniveau.